5. SINIF TÜRKÇE

ZOR SEVİYE 10 SORULUK ÇÖZÜMLÜ TEST

Sözcükte anlam • Paragraf yorumu • Çıkarım • Anlam ilişkileri
Veri okuma • Yazım kuralları • Noktalama işaretleri

Soru sayısı	10
Soru türü	Dört seçenekli çoktan seçmeli
Zorluk düzeyi	Zor
Önerilen süre	35 dakika

Hazırlayan ve yayımlayan

https://ucretsizdersler.com.tr/

Not: Bu çalışma resmî sınav belgesi değildir. Konu tekrarı ve beceri geliştirme amacıyla hazırlanmış yardımcı eğitim materyalidir.

UYGULAMA YÖNERGESİ

- Soruları çözmeden önce cevap anahtarına ve çözümlere bakmayınız.
- Her soruda yalnızca bir doğru seçenek vardır.
- Uzun paragraflarda önce soru kökünü, ardından metni dikkatlice okuyunuz.
- Testi bitirdikten sonra yalnızca yanlışlarınızı değil, doğru cevapladığınız soruların çözümlerini de inceleyiniz.
- Her soru 10 puan kabul edildiğinde test toplam 100 puandır.

SORULAR

1 Bağlamdan Sözcük Grubunun Anlamını Belirleme

Kasabanın girişindeki çınar, yüz yıldır aynı yerde duruyordu. Altında bayramlar kutlanmış, vedalar yaşanmış, nice çocuk büyümüştü. Bu yüzden kasabalılar ona yalnızca bir ağaç değil, “geçmişin sessiz tanığı” gözüyle bakıyordu.

Bu parçada “geçmişin sessiz tanığı” sözüyle çınarın hangi özelliği anlatılmaktadır?

A) Kasabanın en yaşlı ağacı olması
B) Yaşanan birçok olaya şahit olup onların izlerini taşıması
C) Konuşamadığı için kasabada olanları anlatamaması
D) Geçmişte dikildiği hâlde zamanla unutulması

2 Deyimin Cümleye Kattığı Anlam

Bilim şenliğine hazırlanan grup, deney düzeneğini kurarken “ince eleyip sık dokudu”; en küçük ayrıntıyı bile birkaç kez kontrol etti.

Bu cümlede kullanılan deyimin anlamı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Bir işi gereğinden uzun sürede tamamlamak
B) Bir işi başkalarından gizleyerek yürütmek
C) Bir konuda çok titiz ve dikkatli davranmak
D) Karar vermeden önce başkalarının düşüncesini beklemek

3 Paragrafın Ana Düşüncesi

Hızlı okumak her zaman iyi anlamak demek değildir. Bazen bir metni yavaşlatıp önemli noktaların altını çizmek, kendimize sorular sormak ve okuduklarımızı önceki bilgilerimizle ilişkilendirmek gerekir. Okuma hızı, metnin türüne ve okuma amacına göre değişmelidir. Önemli olan sayfaları çabucak bitirmek değil, metnin bize ne anlattığını kavramaktır.

Bu paragrafın ana düşüncesi aşağıdakilerden hangisidir?

A) Her metin mümkün olduğunca yavaş okunmalıdır.
B) İyi bir okur, okuma hızından çok anlama sürecini önemser.
C) Metinlerde yalnızca önemli cümlelerin altı çizilmelidir.
D) Ön bilgisi fazla olan kişiler bütün metinleri hızlı okuyabilir.

4 Metinden Çıkarım Yapma

Elif, yağmur dinince bahçeye çıktı. Toprak hâlâ ıslaktı, serçeler su birikintilerinde kanat çırpıyordu. Elif, dedesinin verdiği küçük küreği alıp devrilen fidelerin çevresini dikkatle sağlamlaştırdı. Sonra üzerlerine doğrudan basılmasın diye ince dallardan küçük işaretler yaptı.

Bu parçadan Elif ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Bahçe işleriyle ilk kez ilgilenmektedir.
B) Yağmurun fideleri büyütmediğini düşünmektedir.
C) Çevresindeki canlılara karşı dikkatli ve sorumlu davranmaktadır.
D) Serçelerin fideleri devirdiğinden emindir.

5 Paragrafta Düşünce Akışı

I. Müzeler yalnızca eski eşyaların sergilendiği yerler değildir.
II. Ziyaretçilere geçmişte yaşamın nasıl olduğunu düşündüren ipuçları sunar.
III. Bu nedenle bir müzeyi gezerken yalnızca nesnelere bakmakla yetinmemek gerekir.
IV. Her nesnenin ne amaçla kullanıldığını, kimler tarafından üretildiğini ve hangi döneme ait olduğunu sorgulamak geziyi daha anlamlı kılar.

Aşağıdaki cümlelerden hangisi düşünce akışına göre II. cümle ile III. cümle arasına getirilebilir?

A) Bir eşyanın üzerindeki küçük bir iz bile dönemin günlük yaşamı hakkında bilgi verebilir.
B) Bazı müzelerin giriş ücretleri diğerlerinden daha yüksektir.
C) Müze binalarının çoğu şehirlerin kalabalık bölgelerinde yer alır.
D) Gezi sırasında rahat ayakkabılar giymek yorulmayı azaltabilir.

6 Cümleler Arasındaki Anlam İlişkileri

Zeynep, sunum sırasında heyecanlanmamak için konuşmasını evde birkaç kez prova etti. Notlarını düzenli tuttuğu için anlatmak istediği noktaları unutmadı. Arkadaşları soru sorarsa cevaplayabilmek için konuyu farklı kaynaklardan da araştırdı.

Bu parçadaki anlam ilişkileriyle ilgili aşağıdaki açıklamalardan hangisi doğrudur?

A) Birinci cümlede neden-sonuç, ikinci cümlede amaç-sonuç vardır.
B) Birinci cümlede amaç-sonuç, ikinci cümlede neden-sonuç vardır; üçüncü cümlede koşul ve amaç birlikte kullanılmıştır.
C) Üç cümlenin tamamında yalnızca neden-sonuç ilişkisi vardır.
D) Birinci ve üçüncü cümlelerde karşılaştırma, ikinci cümlede koşul ilişkisi vardır.

7 Tablo ve Verileri Yorumlama

Bir öğrencinin dört günlük okuma çalışmasına ait bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Gün	Okuma süresi	Okunan sayfa
Pazartesi	24 dakika	18 sayfa
Salı	30 dakika	25 sayfa
Çarşamba	20 dakika	20 sayfa
Perşembe	36 dakika	27 sayfa

Öğrencinin bir dakikada okuduğu ortalama sayfa sayısı hangi gün en fazladır?

A) Pazartesi
B) Salı
C) Çarşamba
D) Perşembe

8 Yazım Kuralları

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı yoktur?

A) Bugün ki toplantıya sınıf temsilcileri de katılacak.
B) Sende bizimle gelir misin, diye sordu.
C) Ankara'ya varınca müzeyi de gezeceğiz.
D) Birçok öğrenci hiç bir soruyu boş bırakmadı.

9 Noktalama İşaretlerini Doğru Kullanma

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde noktalama işaretleri doğru kullanılmıştır?

A) Öğretmen sınıfa dönüp, “Yarın geziye katılacak olanlar izin belgelerini getirsin.” dedi.
B) Öğretmen sınıfa dönüp “Yarın geziye katılacak olanlar izin belgelerini getirsin,” dedi.
C) Öğretmen sınıfa dönüp; “Yarın geziye katılacak olanlar izin belgelerini getirsin”, dedi.
D) Öğretmen sınıfa dönüp “Yarın geziye katılacak olanlar izin belgelerini getirsin”. dedi.

10 İki Metnin Ortak Mesajını Belirleme

1. Metin: Bir tohum, karanlık toprağın altında günlerce bekler. Uygun zamanı bulunca kabuğunu çatlatıp ışığa yönelir. Büyümesi sessizdir ama durmaz.

2. Metin: Yeni bir beceri öğrenen kişi de ilk günlerde ilerlemediğini sanabilir. Oysa sabırla çalıştıkça küçük adımlar zamanla büyük bir gelişmeye dönüşür.

Bu iki metnin ortak mesajı aşağıdakilerden hangisidir?

A) Başarılı olmak için çevreden yardım almak gerekir.
B) Sabırla sürdürülen gelişim, zaman içinde belirgin sonuçlar verir.
C) Doğadaki değişimler insanın öğrenmesinden daha hızlıdır.
D) Bir işe başlamadan önce sonucu kesin olarak bilmek gerekir.

CEVAP ANAHTARI

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
B	C	B	C	A	B	C	C	B	B
10 puan	10 puan	10 puan	10 puan	10 puan	10 puan	10 puan	10 puan	10 puan	10 puan

PUANINIZI YORUMLAYIN

90-100 puan: Çok iyi: Zor sorularda yorumlama ve dil bilgisi becerileriniz güçlü.

70-89 puan: İyi: Genel olarak başarılısınız; yanlış yaptığınız konuları tekrar edin.

50-69 puan: Geliştirilmeli: Metin yorumlama ve yazım-noktalama konularına yeniden çalışın.

0-49 puan: Temel tekrar gerekli: Önce konu anlatımlarını inceleyip daha kısa testlerle pratik yapın.

AYRINTILI ÇÖZÜMLER

1 Soru 1 Çözümü

Doğru cevap: B) Yaşanan birçok olaya şahit olup onların izlerini taşıması

Çözüm yöntemi: Mecazlı ifadeyi, paragrafta verilen olaylarla ilişkilendirmek gerekir.

Metinde çınarın altında bayramların kutlandığı, vedaların yaşandığı ve çocukların büyüdüğü belirtilmiştir. Çınar konuşmasa da uzun yıllar boyunca kasabada yaşanan olaylara tanıklık etmiştir. Bu nedenle “geçmişin sessiz tanığı” sözü, ağacın geçmişteki olayların izlerini taşıdığını anlatır.

2 Soru 2 Çözümü

Doğru cevap: C) Bir konuda çok titiz ve dikkatli davranmak

Çözüm yöntemi: Deyimin anlamı, hemen ardından verilen açıklayıcı ifadeden bulunabilir.

“İnce eleyip sık dokumak” deyimi, bir işi ayrıntılarıyla incelemek ve son derece dikkatli davranmak anlamına gelir. Deney düzeneğinin en küçük ayrıntısının birkaç kez kontrol edilmesi de bu anlamı desteklemektedir.

3 Soru 3 Çözümü

Doğru cevap: B) İyi bir okur, okuma hızından çok anlama sürecini önemser.

Çözüm yöntemi: Ana düşünce, paragraftaki tüm yardımcı düşünceleri kapsamalıdır.

Paragrafın bütününde hızlı okumanın tek başına yeterli olmadığı; soru sorma, altını çizme ve önceki bilgilerle bağlantı kurma gibi yöntemlerin anlamayı güçlendirdiği anlatılmıştır. Son cümle de asıl önemli olanın metni kavramak olduğunu vurgular.

4 Soru 4 Çözümü

Doğru cevap: C) Çevresindeki canlılara karşı dikkatli ve sorumlu davranmaktadır.

Çözüm yöntemi: Çıkarım sorularında doğrudan söylenmeyen ancak davranışlardan anlaşılabilen özellik aranır.

Elif, devrilen fidelerin çevresini sağlamlaştırmış ve üzerlerine basılmasını önlemek için işaretler koymuştur. Bu davranışlar onun bitkilere karşı özenli, dikkatli ve sorumlu olduğunu gösterir. Diğer seçeneklerdeki bilgiler metinde yoktur.

5 Soru 5 Çözümü

Doğru cevap: A) Bir eşyanın üzerindeki küçük bir iz bile dönemin günlük yaşamı hakkında bilgi verebilir.

Çözüm yöntemi: Eklenecek cümle hem önceki cümleyi açıklamalı hem de sonraki “Bu nedenle” sonucuna zemin hazırlamalıdır.

II. cümlede müze nesnelerinin geçmiş yaşam hakkında ipucu verdiği söylenmektedir. A seçeneği bu düşünceyi örnekleyerek geliştirir. Ardından gelen “Bu nedenle” ifadesi de nesneleri dikkatle incelemek gerektiği sonucuna bağlanır. Diğer seçenekler paragrafın ana düşüncesinden uzaklaşır.

6 Soru 6 Çözümü

Doğru cevap: B) Birinci cümlede amaç-sonuç, ikinci cümlede neden-sonuç vardır; üçüncü cümlede koşul ve amaç birlikte kullanılmıştır.

Çözüm yöntemi: “İçin” her zaman aynı ilişkiyi kurmaz; cümlede amaç mı yoksa neden mi bildirdiği anlamdan belirlenir.

“Heyecanlanmamak için” sözü prova yapmanın amacını gösterir. “Notlarını düzenli tuttuğu için” ifadesi unutmamasının nedenidir. “Arkadaşları soru sorarsa” bir koşul, “cevaplayabilmek için” ise araştırmanın amacıdır. Bu yüzden B seçeneği doğrudur.

7 Soru 7 Çözümü

Doğru cevap: C) Çarşamba

Çözüm yöntemi: Sadece toplam sayfa sayısına bakmak yeterli değildir; sayfa sayısı süreye bölünmelidir.

Dakikada okunan sayfa sayıları hesaplanır: Pazartesi 18/24 = 0,75; Salı 25/30 yaklaşık 0,83; Çarşamba 20/20 = 1; Perşembe 27/36 = 0,75 sayfadır. En yüksek değer Çarşamba günündedir.

8 Soru 8 Çözümü

Doğru cevap: C) Ankara’ya varınca müzeyi de gezeceğiz.

Çözüm yöntemi: “de/da” bağlacı ayrı, özel adlara gelen çekim ekleri kesme işaretiyle yazılır.

A seçeneğinde “bugünkü” bitişik yazılmalıdır. B seçeneğinde bağlaç olan “de” ayrı yazılmalı, cümle “Sen de” biçiminde kurulmalıdır. D seçeneğinde “hiçbir” bitişik yazılmalıdır. C seçeneğinde özel ada gelen yönelme eki kesme işaretiyle ayrılmış, bağlaç olan “de” ayrı yazılmıştır.

9 Soru 9 Çözümü

Doğru cevap: B) Öğretmen sınıfa dönüp “Yarın geziye katılacak olanlar izin belgelerini getirsin,” dedi.

Çözüm yöntemi: Konuşma cümlesi “dedi” gibi bir ifade ile devam ediyorsa aktarılan sözün sonunda genellikle virgül kullanılır.

“Dönüp” zarf-fiilinden sonra virgül kullanılmaz. Doğrudan aktarılan söz, “dedi” sözcüğüyle devam ettiği için tırnak içindeki cümlenin sonuna virgül konur ve virgül kapanış tırnağından önce yazılır. Bu kuralları doğru uygulayan seçenek B’dir.

10 Soru 10 Çözümü

Doğru cevap: B) Sabırla sürdürülen gelişim, zaman içinde belirgin sonuçlar verir.

Çözüm yöntemi: Ortak mesaj, iki metinde de bulunan temel düşünceyi kapsamalıdır; yalnızca bir metne ait ayrıntı seçilmemelidir.

Birinci metinde tohumun sessiz fakat sürekli büyümesi, ikinci metinde ise küçük çalışmaların zamanla büyük gelişmeye dönüşmesi anlatılır. İki metnin ortak noktası, sabırlı ve sürekli ilerlemenin sonunda sonuç vermesidir.

Daha fazla ücretsiz sınav, test ve eğitim dokümanı için

ucretsizdersler.com.tr